

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugsėjo 22 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski (kolegijos pirmininkas), Egidijos Tamošiūnienės ir Agnės Tiknūtės,

susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 1 d. paduotu ieškovo **ROHDE NIELSEN A/S** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 1 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovas **ROHDE NIELSEN A/S** padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 1 d. nutarties peržiūrėjimo. Šia nutartimi paliktas nepakeistas pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo atmestas jo ieškinys atsakovei AB „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija“ dėl viešųjų pirkimų būdu sudarytos rangos sutarties modifikavimo. Kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Ieškovo paduotame kasaciniame skunde nurodomi šie pagrindiniai argumentai: 1) teismas netinkamai taikė CK 6.204 straipsnio 3 dalį, įpareigojančią teismą, kilus ginčui dėl sutarties pakeitimo, įvertinti abiejų šalių pozicijas. Teismas vertino tik ieškovo poziciją, dėl to nepagrįstai atmetė ieškinį visa apimtimi. Jeigu teismas būtų įvertinę ir atsakovės poziciją, tai būtų nustatę, kad šalių derybų metu nebuvo ginčo dėl kainų padidinimo 21,40 proc. ir dėl to ieškinys turėjo būti tenkintas didžiąją dalimi, pritaikius SSKI pokytį kainų perskaičiavimų 2) teismas nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos dėl Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamu vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatymo (PĮ) 97 straipsnio 1 dalies taikymo, dėl to nepagrįstai nusprendė, kad ginčo sutarties pakeitimas yra galimas išimtinai tik joje nustatyta tvarka, t. y. remiantis SSKI pokyčiu. Be to, teismas nepagrįstai vertino, ar sutarties pakeitimas turėtų būti laikomas esminiu, nors kainos padidėjimas neviršijo PĮ 97 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatytos leistinos ribos. Remiantis kasacinio teismo praktika, siekiant pakeisti sutartį PĮ 97 straipsnio 1 dalies 3 punkto pagrindu, neturi būti atliekamas bendrasis viešojo pirkimo sutarties pakeitimo kaip esminio vertinimas 3) teismas pažeidė CPK 12, 14, 178, 183, 185 straipsnius ir nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, netinkamai apibrėžė ginčo dalyką ir bylos nagrinėjimo ribas, dėl to nenustatė, ar egzistuoja visos PĮ 97 straipsnio 1 dalies 3 punkto taikymui būtinos sąlygos, o būtent ar sutarties pakeitimo poreikis atsirado dėl aplinkybių, kurių protingai ir apdairi perkančioji organizacija negalėjo numatyti; ar pakeitimas iš esmės nepakeitė pirkimo sutarties pobūdžio; ar pakeitimo vertė neviršijo 100 procentų pradinės pirkimo sutarties vertės. Pirmosios sąlygos vertinimas teismų buvo atliktas formaliai, o kitos dvi sąlygos iš viso nebuvo vertinamos. Teismas pirmausia turėjo įvertinti, ar beprecedentis MGO kainų pokytis (padidėjimas daugiau nei 3 kartus), be to, ar beprecedentis SSKI pokytis (padidėjimas daugiau nei 20 proc.), galėjo būti protingai ir apdairiai numatytas. Apeliacinės instancijos teismas ieškovo apeliacinį skundą atmetė remiantis savo sugalvotu argumentu (COVID-19 pandemijos įtaka kainų kitimui), kuris ieškovui buvo siurprizinis.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, sprendžia, kad jais neformuluojami tokie teisės klausimai, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Gražintinas sumokėtas už kasacinį skundą žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi, n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir gražinti jį padavusiam asmeniui.

Gražinti advokatų profesinei bendrijai NJORDLaw Firm (j. a. k. 300668903) 219 (du šimtus devyniolika) Eur žyminio mokesčio, sumokėto už ieškovą 2023 m. rugpjūčio 31 d. AB „Swedbank“ mokėjimo nurodymo Nr. 502.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Egidija Tamošiūnienė

Agnė Tikniūtė